

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-066-842/15
ZPOW-066-843/15
ZPOW-066-844/15
ZPOW-066-845/15
ZPOW-066-846/15

Warszawa, dnia 2 października 2015 r.

Pani

Krystyna LAZOR

Ruch Kontroli Wyborów

sekretariat@ruchkontroliwyborow.pl

Państwowa Komisja Wyborcza, odpowiadając na pisma z dnia 16 października 2015 r., wyjaśnia, co następuje.

1. Kwestia dotycząca zmiany wytycznych w zakresie potwierdzania odbioru karty do głosowania została wyjaśniona Pani w piśmie z dnia 19 października 2015 r. znak ZPOW-066-700/15.
2. Sprawa dotycząca funkcjonowania systemu informatycznego w wydziałach ewidencji ludności m. st. Warszawy została przekazana do wyjaśnienia, zgodnie z właściwością, Okręgowej Komisji Wyborczej w Warszawie w piśmie z dnia 19 października 2015 r. znak ZPOW-066-844/15, o czym została Pani poinformowana.
3. Wzór zaświadczenia o prawie do głosowania określony jest załącznikiem nr 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie spisu wyborców (Dz. U. poz.5), które jest dostępne na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej www.parlament2015.pkw.gov.pl.
4. Stosownie do pkt 101 i 102 wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych spis wyborców wraz z dołączonymi do niego zaświadczeniami o prawie do głosowania oraz aktami pełnomocnictwa oraz sporządzone wcześniej pakiety zawierające posegregowane karty do głosowania, pakiety zawierające koperty zwrotne (w przypadku komisji wyznaczonych do głosowania korespondencyjnego), lista osób, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania, na której komisja odnotowywała fakt głosowania przez pełnomocnika, a także wszystkie arkusze pomocnicze i niewykorzystane formularze protokołu (także błędnie wypełnione) oraz wadliwie

sporządzone protokoły głosowania, obwodowa komisja wyborcza pakuje w zbiorczą paczkę, którą opisuje, pieczętuje i zabezpiecza przed możliwością niekontrolowanego otwarcia. Pozostałą dokumentację komisji (drugie egzemplarze protokołów głosowania, protokoły posiedzeń, uchwały, zestawienie błędów, drugie egzemplarze raportu ostrzeżeń itp.) komisja pakuje w odrębną paczkę, którą opisuje i pieczętuje. Natomiast po otrzymaniu informacji o przyjęciu protokołów głosowania w obwodzie przez okręgową komisję wyborczą przewodniczący obwodowej komisji przekazuje w depozyt wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wszystkie paczki z dokumentami, w tym spis wyborców, oraz pieczęć komisji i nakładki na karty do głosowania sporządzone w alfabecie Braille'a. Dokumenty stanowiące depozyt przechowywane są w archiwum urzędu gminy i mogą być udostępnione wyłącznie na żądanie Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, prokuratury i Policji. Wynika to wprost z art. 79 § 2 Kodeksu wyborczego. Zgodnie natomiast z § 7 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów (Dz. U. poz. 1488) po upływie 30 dni od rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy w sprawie ważności wyborów, dokumenty z głosowania, a zatem także spisy wyborców, na podstawie których komisje obwodowe przeprowadzały głosowanie, znajdujące się w depozycie u wójta (burmistrza, prezydenta miasta), o czym mowa w § 6 ust. 1 powołanego rozporządzenia, podlegają brakowaniu, zgodnie z przepisami o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Oznacza to zatem, że nie ma możliwości przekazania tych dokumentów innym podmiotom niż organy określone w powołanym wyżej art. 79 § 2 Kodeksu wyborczego. Jednocześnie należy zauważyć, że Państwowa Komisja Wyborcza nie jest uprawniona do wydawania gminom zaleceń do udostępniania danych wyborców w jakiejkolwiek formie, poza trybem określonym w art. 18 § 12 oraz art. 36 Kodeksu wyborczego. Ponadto należy zaznaczyć, że udostępnienie przez gminy „elektronicznej bazy danych wyborców z całej Polski” stanowiłoby z całą pewnością naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 poz. 1182, z późn. zm.) i w związku z tym jest niedopuszczalne.

5. Państwowa Komisja Wyborcza nie widzi potrzeby, ani podstaw prawnych do zamieszczania na stronie internetowej dziennika zdarzeń dotyczącego systemu

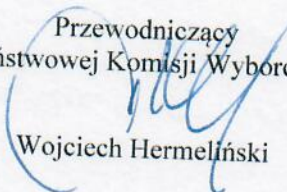
informatycznego. Jak słusznie Pani wskazała system informatyczny jedynie wspiera pracę organów wyborczych, a wyniki ustalane są na każdym szczeblu na podstawie oryginalnych (papierowych) protokołów głosowania podpisanych przez członków komisji i opieczętowanych pieczęcią właściwej komisji.

6. Państwowa Komisja Wyborcza nie widzi potrzeby zamieszczania na stronie internetowej noty biograficznej Szefa Krajowego Biura Wyborczego. Jednocześnie Komisja informuje, że Pani Minister Beata Tokaj posiada wykształcenie wyższe prawnicze i jest radcą prawnym oraz jest zatrudniona w Krajowym Biurze Wyborczym od 1991 r.
7. Jak wynika z art. 103 § 3 funkcję męża zaufania przy Państwowej Komisji Wyborczej oraz przy okręgowej komisji wyborczej może pełnić pełnomocnik wyborczy lub osoba przez niego upoważniona. Należy jednocześnie zauważyć, że przepis art. 42 § 5 Kodeksu wyborczego przewiduje możliwość rejestrowania przez mężów zaufania jedynie czynności wykonywane przez obwodowe komisje wyborcze, a nie przez okręgowe komisje wyborcze i Państwową Komisję Wyborczą. Należy bowiem podkreślić, że jak wynika z treści powołanego przepisu przed rozpoczęciem głosowania, tj. od podjęcia **przez obwodową komisję wyborczą** czynności związanych ze sprawdzeniem, czy urna wyborcza jest pusta, jej zamknięciem i opieczętowaniem pieczęcią komisji oraz sprawdzeniem, czy na miejscu znajduje się spis wyborców i potrzebna liczba kart do głosowania właściwych dla przeprowadzanych wyborów, jak również czy w lokalu wyborczym znajduje się odpowiednia liczba łatwo dostępnych miejsc zapewniających tajność głosowania do rozpoczęcia głosowania oraz od zamknięcia lokalu wyborczego do podpisania protokołu głosowania, **czynności obwodowej komisji wyborczej w obwodach głosowania na obszarze kraju** mogą być rejestrowane przez mężów zaufania z wykorzystaniem własnych urządzeń rejestrujących. Oznacza to zatem, że ustawodawca określił organy wyborcze, których czynności mogą być nagrywane, tj. jedynie obwodowe komisje wyborcze w kraju, a także dokładny zakres czynności, które mogą być rejestrowane. Ustawodawca nie określił natomiast obowiązku odpowiedniego stosowania tego przepisu do czynności okręgowych komisji wyborczych i Państwowej Komisji Wyborczej, które są odmienne, niż czynności wskazane w art. 42 § 5 Kodeksu wyborczego, które mogą być rejestrowane przez mężów zaufania. Państwowa Komisja Wyborcza jednocześnie

wyraża opinię, że czynności wykonywane przez Państwową Komisję Wyborczą i okręgowe komisje wyborcze mogą być rejestrowane przez osoby pełniące funkcje zaufania jedynie w przypadku wyrażenia na to zgody przez właściwą komisję wyborczą i wyłącznie w zakresie zadań związanych z ustaleniem wyników głosowania i wyników wyborów oraz sporządzeniem protokołów głosowania.

Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśnia także, iż konieczność utworzenia rejonowych punktów odbioru wynika z treści art. 76 § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego, a nie z decyzji Państwowej Komisji Wyborczej. Należy bowiem zauważyć, że powołany przepis przewiduje, iż protokół głosowania przekazywany jest pełnomocnikowi okręgowej komisji wyborczej, a nie bezpośrednio okręgowej komisji wyborczej. Należy przy tym podkreślić, że protokoły głosowania wraz z załączonymi do nich ewentualnymi wniesionymi zarzutami mężów zaufania i/lub członków komisji oraz zajęтым wobec nich stanowiskiem komisji umieszcza się **w odrębnych kopertach, które zakleja się, pieczętuje na złączeniach oraz opisuje** w sposób określony w pkt 94 wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych. **Zabezpieczone, w sposób opisany wyżej, protokoły przekazywane są pełnomocnikowi okręgowej komisji wyborczej w rejonowym punkcie odbioru.** W rejonowym punkcie odbioru wskazane wyżej dokumenty może odbierać wyłącznie pełnomocnik okręgowej komisji wyborczej lub osoba przez niego upoważniona, a ich przekazanie potwierdza się na piśmie; **protokół z punktu odbioru dostarcza się w stanie nienaruszonym okręgowej komisji wyborczej (pkt 97 wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych).** **Niedopuszczalne jest zatem otwieranie kopert zawierających protokoły głosowania w rejonowym punkcie odbioru i ich kopiowanie lub fotografowanie (nagrywanie).** Należy przy tym szczególnie podkreślić, że w czasie przewożenia protokołów z obwodu głosowania i przekazywania kopert z protokołami mogą być obecni mężowie zaufania wyznaczeni do poszczególnych obwodowych komisji wyborczych. Oznacza to zatem, że przekazanie protokołów głosowania z obwodu do rejonowego punktu, a następnie z rejonowego punktu do okręgowej komisji wyborczej mogą obserwować mężowie zaufania wyznaczeni do danego obwodu głosowania, z którego są przekazywane protokoły, a nie kolejne wyznaczone do tego osoby (pkt 97 wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych). Natomiast osoby pełniące funkcje męża zaufania przy okręgowej komisji wyborczej mogą obserwować czynności tej komisji

od momentu przekazania protokołu głosowania przez pełnomocnika okręgowej komisji wyborczej (np. w obecności męża zaufania z obwodu). Należy raz jeszcze podkreślić, że przepisy Kodeksu wyborczego nie uprawniają mężów zaufania do rejestrowania czynności okręgowych komisji wyborczej, lecz do ich obserwacji. Jak wprost przesądził ustawodawca w art. 42 § 5 Kodeksu wyborczego mężowie zaufania w obwodowych komisjach wyborczych uprawnieni są do rejestrowania czynności jedynie tej komisji i wyłącznie do czasu sporządzenia przez nią protokołu głosowania. Natomiast osoby pełniące funkcje męża zaufania przy okręgowej komisji wyborczej mogą uzyskać kopię (sfotografować lub zarejestrować) protokołów sporządzonych i podpisanych przez okręgową komisję wyborczą.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński